

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Nepilnīgi veikta pacientu aprūpe un tās iemesli, Zdora, L., 2016.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Missed nursing care and reasons for missed nursing care, Kalisch, J. B., 2008.

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums(ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Demogrāfiskajā sadaļā respondenti sniedz informāciju par nodaļas profilu, kurā strādā, par izglītību, vecumu, dzimumu, par ieņemamo amatu un tajā pavadīto laiku, par pieredzi amatā, virsstundām un kavētajām darba stundām. Demogrāfiskās sadaļas nobeigumā respondentiem jāsniedz informācija par nodaļas pacientu kustību, kā arī par respondenta apmierinātību ar profesiju, nodaļu, kurā strādā un personāla daudzumu nodaļā. Šī apmierinātība tika vērtēta pēc Likerta skalas, kur "5" bija – ļoti apmierināts, bet "1" – ļoti neapmierināts, atbildot uz apgalvojumiem. Anketa sastāv no divām sadaļām – A un B. A sadaļa ietvēra 24 apgalvojumus par nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes biežumu. Apgalvojumus respondenti vērtēja pēc Likerta skalas, kur "5" nozīmēja – nekad nav izlaists, bet "1" – vienmēr izlaists apgalvojums. Anketas B sadaļa ietvēra 17 apgalvojumus par nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes iemesliem. Respondenti vērtēja apgalvojumus pēc Likerta, kur "4" tika minēts, kā – nozīmīgs iemesls, bet "1", kā – šis NAV iemesls izlaistai aprūpei.

Anketā par nepilnīgi veiktas aprūpes iemesliem un biežumu, respondentiem bija jāatbild uz apgalvojumiem. Anketas "A" sadaļa ietvēra apgalvojumus par cik bieži tiek pildīti nepieciešamie norādījumi pacientu ikdienas aprūpē. Respondentiem uz apgalvojumiem bija jāatbild, vai apgalvojums ir vienmēr, bieži, reizēm, reti izlaists, vai nekad nav izlaists.

Pētījuma anketa par nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes biežumu un iemesliem, tiek dalīta divās sadaļās. Pirmajā sadaļā tiek apskatīts nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes biežums. Anketas sadaļa ietver 24 galvenos, svarīgākos apgalvojumus, kuros ietvertas pacientam nepieciešamās aprūpes darbības. Pēc anketas autores Beatrisas Kališas, apgalvojumi tiek sagrupēti 4 grupās – pacienta novērtējums, individuālo pacienta vajadzību apmierinājums, nepieciešamā pamata aprūpe pacientam un darba plānošana. "Pacienta novērtēšanas" sadaļā ietilpst apgalvojumi - Vitālo rādītāju novērtēšana atbilstoši ordinācijām, Uzņemta/ izvadītā monitorēšana, Roku mazgāšana, Glikozes līmeņa asinīs noteikšana gultas režīmā pēc ordinācijām, Pacientu novērtēšana katras dežūras laikā, Fokusēta pacienta atkārtota novērtēšana saskaņā ar pacienta stāvokli, I/v un CVK aprūpe un novērtēšana atbilstoši slimnīcas vadlīnijām, Ādas/ brūču apstrāde.

"Individuālo pacienta vajadzību apmierinājuma" sadaļā ietilpst apgalvojumi - Medikamentu administrēšana 30 minūšu laikā pirms vai pēc ordinētā laika, Pacienta un/ vai ģimenes emocionālais atbalsts, Atsauksšanās uz pacienta izsaukumu 5 minūšu laikā, Atbilde uz „pēc vajadzības” medikamentu lūgumu 15 minūšu laikā, Medikamentu efektivitātes izvērtēšana, un Palīdzība tualetes izmantošanai 5 minūšu laikā pēc lūguma.

"Nepieciešamās pamata aprūpes sniegšana pacientam" grupā ietilpst - Pacientu apgaita 3 reizes dienā vai pēc ordinācijām, Pacientu grozīšana ik 2 stundas, Pacientu barošana, kamēr ēdiens ir vēl silts, Ēdiena pasniegšana pacientiem, kuri spēj ēst paši, Pacienta vannošana/ ādas aprūpe, un Mutes dobuma apstrāde.

"Darba plānošanas" sadaļā ietilpst - Pacienta izglītošana par saslimšanu, analīzēm un diagnostiskajiem izmeklējumiem, Pacienta izraksta plānošana un pacienta izglītošana, un Darbība starpdisciplinārās aprūpes konferencēs.

Anketas otrā sadaļa – “B” sadaļa, ietvēra apgalvojumus par nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes iemesliem. Respondentiem bija jāatzīmē vai nosauktais apgalvojums ir nozīmīgs, mērens, maznozīmīgs iemesls, vai šis nav iemesls izlaistai aprūpei. Pētījuma pirmās anketas otrā sadaļa apskata nepilnīgi veiktas pacientu aprūpes iemeslus. Anketas sadaļā ir 17 apgalvojumi, kuri varētu būt par iemesliem nepilnīgi veiktai pacientu aprūpei. Apgalvojumi tiek iedalīti 3 grupās – komunikācija, materiālie resursi un personāla resursi/ cilvēku resursi.

Pie komunikācijas un personāla vadības grupas pieder šādi apgalvojumi - Neadekvāts personāla skaits, Neadekvāta informācijas nodošana no iepriekšējās maiņas vai nosūtošās nodaļas, Cita nodaļa nesniedza nepieciešamo aprūpi, Atbalsta trūkums no komandas locekļiem, Spriedze vai komunikācijas trūkums atbalsta/ palīgdienestu starpā, Spriedze vai komunikācijas trūkums māsu komandas starpā, Spriedze vai komunikācijas trūkums medicīnas personāla starpā, Māsu palīgi nekomunicēja, ka aprūpe nav sniegta, un Aprūpētāji atrodas ārpus nodaļas vai nav pieejami.

Pie materiālo resursu sadaļas ietilpst šādi apgalvojumi - Medikamenti nebija pieejami, kad nepieciešams, Ekipējums/ aparatūra nebija pieejami, kad nepieciešams un Ekipējums/ aparatūra nefunkcionēja atbilstoši, kad nepieciešams.

Pie personāla/ cilvēku resursu grupas pieder - Akūtas situācijas ar pacientiem (pacienta stāvokļa pasliktināšanās), Negaidīts pacientu skaita pieaugums un/ vai akūto gadījumu skaits nodaļā, Palīgpersonāla vai administratīvā personāla neadekvāts skaits (piem., māsu palīgi, aprūpētāji, tehniķi, administratori utt.), Nesabalansēts pacientu sadalījums un Ļoti liela pacientu kustība.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem. Tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai ([skat. reģistra web](#)). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, kur sniegta informācija, ka abām pētījumā izmantotajām anketām apvienota ievada demogrāfiskā daļa, kas oriģinālā ir katrai anketai. Iespējams, konkrētajai aptaujai veikti arī citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakritība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Īsa pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Izlase: respondenti – 140 (100%) bija sievietes. Cita informācija nav sniegta.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>